

YESEVİ

YIL: 3 SAYI: 28/ NİSAN 1996

YESEVİ YAYINCILIK
SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

adına

Sahibi ve Yazışları Müdürü
ERDOĞAN ASLIYÜCE

Yayın Danışmanları

Prof. Dr. Metin Akar, Arslan Bulut
Yayın Kurulu

Doç. Dr. Süleyman Karataş, Doç. Dr. Vedat Bilgin,
Dr. Erdiñ Yazıcı, Kemal Çapraz

Yurt Haberleri Müdürü

Hüseyin Demir

Hukuk danışmanları

Av. Yaşar Köstekçi, Av. Süleyman Temel
Finans Koordinatörleri

Kudret Fikirli, Hüseyin Dikici

Reklam ve Halkla İlişkiler Müdürü

Selçuk Besen

Yönetim Yeri

Küçük Ayasofya Medresesi

Cankurtaran Mah. Küçük Ayasofya Cad.

Sultanahmet-İSTANBUL / TÜRKİYE

Tel.: (0212) 638 62 52 - (0532) 265 47 08

Yazışma Adresi

P.K. 30, 34490 Beyazıt/İSTANBUL-TÜRKİYE

Abone Bedeli (1 yıllık)

Yurtiçi: 900.000 TL.

ABD: 40 \$

Belçika: 1250 B.Frangı

Avrupa: 60 DM

Avustralya: 50 \$

Posta Çeki Hesabı:

Yesevi Dergisi, 654472

Banka Hesap Numaraları:

TL: - T.Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.

Hesap No: 2017099

- Halk Bankası, Sirkeci Şb./İST.

Hesap No: 39036190

Dolar: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.

Hesap No: 4017100

Mark: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.

Hesap No: 4017101

- Ziraat Bankası Çemberlitaş Şb./İST.

Hesap No: 00030103.0335.084

Belçika F.: -Ziraat Bankası Çemberlitaş Şb.

Hesap No: 003.0130.0335.494

- Halk Bankası Sirkeci Şb./İST.

Hesap No: 81697540

Reklam Tarifesi:

Arka Kapak : 150.000.000 TL.

İç Kapak : 100.000.000 TL.

Üçüncü Sayfa : 90.000.000 TL.

İç Sağ Sayfa : 60.000.000 TL.

İç Sol Sayfa : 50.000.000 TL.

İç Sayfa (1/2) : 35.000.000 TL.

Yapım: REBA 5270292

Baskı: Kuşak Ofset 520 85 80

ISSN 1300-4603

BU SAYIDA

32

IV. Türk Dünyası Kurultayı

Türk Devlet ve Toplulukları Dostluk, Kardeşlik ve İşbirliği Kurultayı'nın dördüncüsü 24-26 Mart tarihleri arasında Ankara'da yapıldı. Bağımsız 7 Türk Cumhuriyeti ve istiklâl mücadelesi veren 37 Türk Toplumunun temsilcilerinin katıldığı Kurultay, büyük Türk ailesinin kucaklaştığı muhteşem bir toplantıya dönüştü. Her yıl olduğu gibi bu yıl da YESEVİ, Komisyon Raporlarının tam metinlerini ve Sonuç Bildirisi'ni okuyucularına eksiksiz olarak sunuyor...

26

Yesevi "TÜMEN"de...

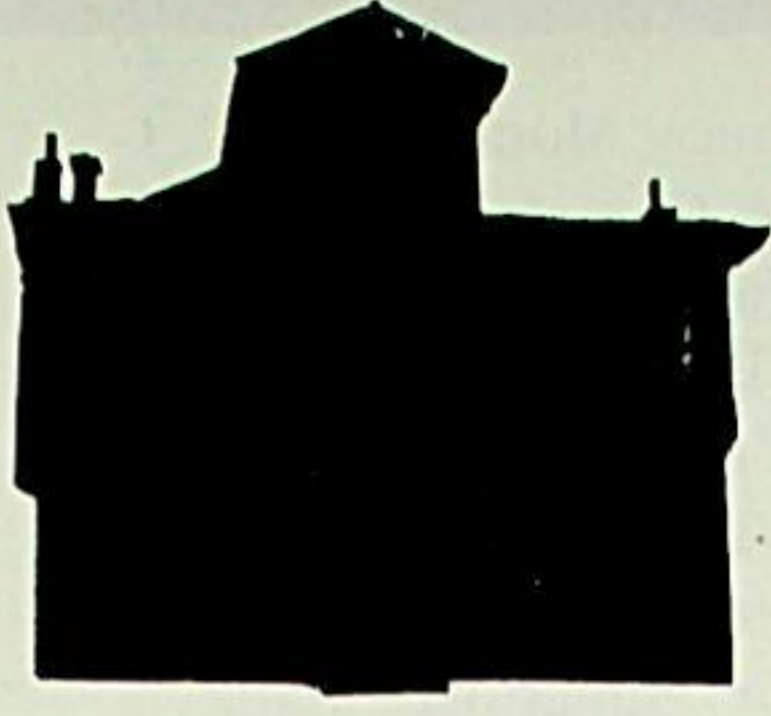
Dünyanın neresinde Türk varsa YESEVİ Dergisi'nin oraya uzandığını, uzanabildiğini artık bütün okuyucularımız biliyor.

İşte bu sayımızda sizleri dünyanın bir ucuna, tâ Sibiryaya götürüyoruz. "Sibiryaya Şehirlerinin Anası" diye anılan TÜMEN şehrinde birlikte dolaşacağız. Bu şehirde Türk mühendis ve işçilerinin emeğiyle kurulmuş bir Türk köyü var adeta. İdil İnşaat'ın Tümen şehrinde inşa ettiği Çocuk Tıp Merkezi'nden sonra bir de "Antalya Restaurant" açıldı bu şehirde.

Açılış dolayısıyla Yesevi'nin Rusya Federasyonu Temsilcisi Kaşauby Miziev oradaydı. İzlenimlerini sizin için yazdı, fotoğrafladı ve gönderdi. Biz de bu sayımızda yayınlıyoruz.

Türk Dünyası	6
İstanbul'dan Didim'e (3) - Erdoğan ASLIYÜCE	8
Namık Kemal Zeybek ile Türk Dünyası Üzerine Sohbet - Adil ADILOĞLU	12
Erzurumlu Aşık Nihanî- Ahmet ÖZDEMİR	16
Bayramınız Mübarek Olsun!...- İlyas TEKİN.....	18
Mareşal Fevzi Çakmak'ı Unuttuk mu? - Hüseyin DEMİR.....	19
Kocaeli'de Dede Efendi - Erdoğan ASLIYÜCE.....	20
Adana'da Manas Kutlamaları - Muna Yüceol ÖZEZEN.....	22
Alanya'da Karamanlıca Bir Kitabe - Ali Rıza GÖNÜLLÜ.....	24
Hakaslar'la Boğaz Kenarında.....	25
"Sibiryaya Şehirlerinin Anası":TÜMEN - Kaşauby MİZİEV.....	26
İznik Cami ve Türbeleri - Av. Vahap KAYA.....	28
Aman Nazar Değmesin - Halit ÇELİK	29
Şiir.....	30
Altı Yiğit Adam! - Gürbüz AZAK.....	31
4. Türk Dünyası Kurultayı.....	32
İngiliz Gizli Belgelerine göre Turan Halkı ve Pan-Turanizm (3) - Gonca BAYRAKTAR - Şenol Durgun.....	42
Hakaslar'da ağaç evler ve milli kıyafetler - V.Y. BUTANAEV.....	44
Kültür-Sanat	45
Gönül Penceresi	46
Şirketlerden Haberler	48
Çocuk Sayfası	50

20. Çiniciliğimizin Taht Şehri Kütahya

Kütahya benim için her fırsatta ziyaret etmekten, sokaklarında dolaşmaktan baz duyduğum mukaddes bir vatan kösesi veya Ana kucağı gibi bir şey...

26. Sığınaklar Ülkesi Arnavutluk

Türk yurtlarının doğu bölümünü görme imkanı bulan biri olarak Adriyatik sahillerine ulaşmayı da gösteren yaradancımıza şükürler olsun.

32. Batı Trakya Türkleri Kurultayı

04-05 Mayıs 1996 tarihinde toplanan II. Uluslararası Batı Trakya Kurultayı Politika - İnsan Hakları komisyonu Dr. Halit Eren'in başkanlığında çalışmalarını yapmıştır.

Bu Sayıdan

Yesevîden	5
Türk Dünyası	6
Kırıkkale	8
Türkistan'ın Yarımları Aydınlık Burhanettin CARLAK	10
Béla Bartók'tan, ölümünün 50.yıldönümünde Edit Tasnádi	11
Özbekistan'dan Mektuplar Prof. Dr. Malik Muratoğlu	12
İnsan Sevgisi Ilyas Tekin	14
Türkiye Türkçesi'nde Doğu ve Batı Kökenli Kelimeler Prof. Dr. Tuncer Gülensoy	15
Azerbeycan Petrolleri Yusuf Kodaz	16
Aşık Sefil Selimi Çobanın Can Pınarı Abmet Özdemir	17
İstanbul - Ölgey - İstanbul Asilbek Rabat KIRISBAY	18
Çiniciliğimizin Taht Şehri Kütahya Erdoğan Aslıyüce	20
Sığınaklar Ülkesi Arnavutluk E. Aslıyüce	26
Batı Trakya Türkleri Kurultayı	32
Kültür - Sanat	34
Kıtaplar Arasında	36
Azerbeycan ve Irak'da Fuzulî Y. Doç. Dr. Zeynelâbidin MAKAS	37
Şiir T.Binat, E.Sunat, N.Göktürk	39
Turan Halkı ve Pan-Turanizm (5) Çev : Gonca Bayraktar - Şenol Durgun	40
Divan-ı Hikmet'ten Prof. Dr. Kemal ERASLAN	43
Kırım'ın Gözü Türkiye'de Kemal Çapraz	44
Yesevî'nin Gönül Penceresi'nden	46
Çalışma Hayatı	48
Çocuk Sayfası Fatma Gültan BATTAL	50

YESEVÎ

YIL: 3 SAYI: 30 HAZİRAN 1996

YESEVÎ YAYINCILIK
SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

adına

Sahibi ve Yazışmaları Müdürü
ERDOĞAN ASLIYÜCE

Yayın Danışmanları
Prof. Dr. Metin Akar, Arslan Bulut

Yayın Kurulu
Doç. Dr. Süleyman Karataş, Doç. Dr. Vedat Bilgin,
Dr. Erdiç Yazıcı, Kemal Çapraz

Finans Koordinatörleri
Kudret Fikirli, Hüseyin Dikici

Reklam ve Halkla İlişkiler Müdürü

Selçuk Besen
Necmi Yazar

Grafik-Tasarım ve Hazırlık
Sinan Aktaş - Yücel Dağlı

Yönetim Yeri

Küçük Ayasofya Medresesi
Cankurtaran Mah. Küçük Ayasofya Cad.
Sultanahmet - İSTANBUL / TÜRKİYE
Tel.: 0 (212) 638 62 52 - 0 (532) 265 47 08

Yazışma Adresi

P.K. 30, 34490 Beyazıt/İSTANBUL-TÜRKİYE

Abone Bedeli (1 yıllık)

Yurtiçi: 1.400.000 TL.

ABD: 50 \$

Avrupa: 70 DM

Belçika 1500 B.Frg.

Avustralya: 60 \$

Posta Çeki Hesabı:

Yesevî Dergisi, 654472

Banka Hesap Numaraları:

TL: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 2017099
- Halk Bankası, Sirkeci Şb./İST.
Hesap No: 39036190
Dolar: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 4017100
Mark: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 4017101
- Ziraat Bankası Çemberlitaş Şb./İST.
Hesap No: 00030103.0335.084
Belçika F.: - Ziraat Bankası Çemberlitaş Şb.
Hesap No: 003.0/03.0335.494
- Halk Bankası Sirkeci Şb./İST.
Hesap No: 81697540

Reklam Tarifesi:

Arka Kapak : 150.000.000 TL.
İç Kapak : 100.000.000 TL.
Üçüncü Sayfa : 90.000.000 TL.
İç Sağ Sayfa : 60.000.000 TL.
İç Sol Sayfa : 50.000.000 TL.
İç Sayfa (1/2) : 35.000.000 TL.

Renk Ayrımı: 3B Grafik

Baskı: KUŞAK OFSET

ISSN 1300-4603

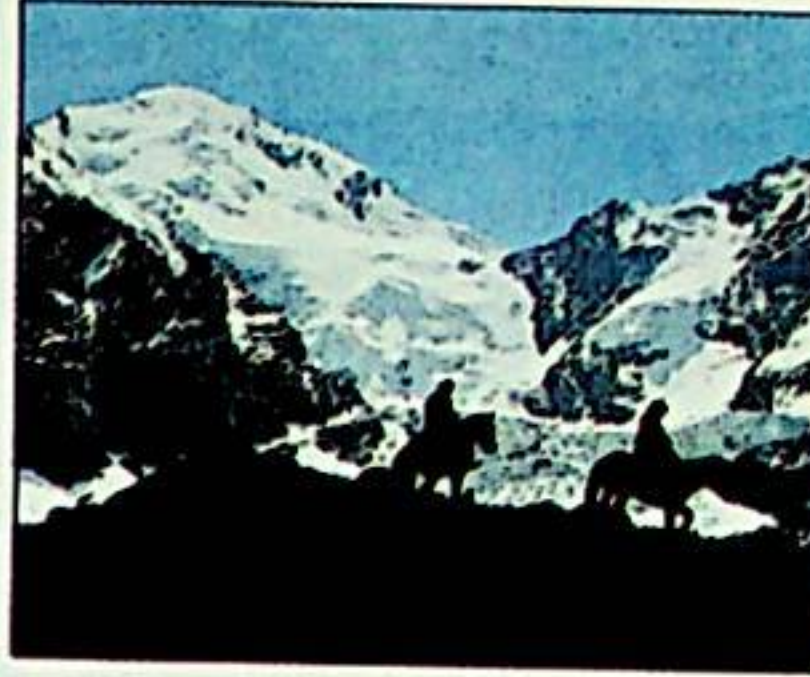
19. Doğal Güzellikler Zengini **BALIKESİR**

Kurtuluş savaşımızda da Balıkesir'in büyük ve önemli bir yeri var. Yunan işgaline karşı koymak amacıyla ilk kongre 26 Temmuz 1919'da Balıkesir'de toplanmıştı. Müdafayı Hukuk ve Kuva-yi Milliye kavramlarının ilk tohumu burada atılmıştı...

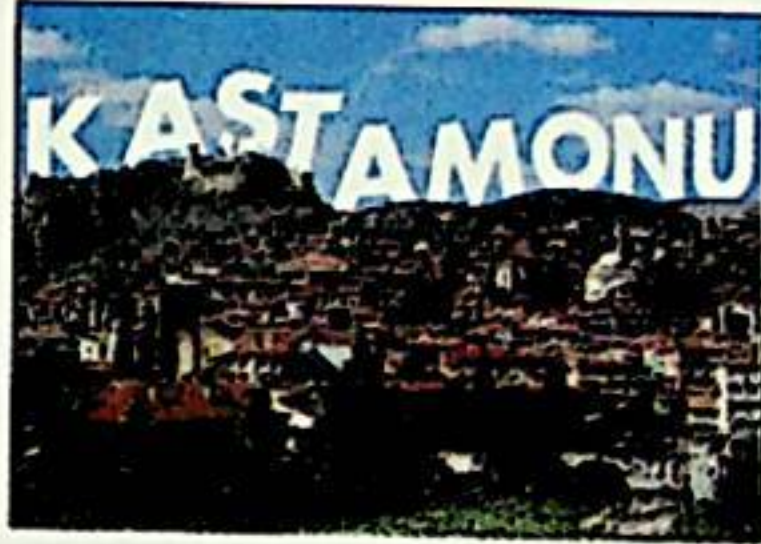
26. Cennete Uzanan Dağlar **KIRGIZELİ**

Kırgızeli uçsuz bucaksız sıra dağlara sahiptir. Bu dağlar bir yandan Kırgızelini Doğu Türkistan'a bağlar. Çinliler ise bu dağları Cennet Dağları olarak adlandırmaktadırlar. Kırgızlar ise Cennete uzanan dağlar olarak anmaktalar. Bu dağlar ise Tarihin ilk devirlerinden beri bütün

Türk budunlarınınca Tanrı Dağları olarak anılırdı.

43. Maneviyat Şehri **KASTAMONU**

Anadolu'nun her köşesi kendine özgü değerleriyle diğer ülkelerden farklı bir konuma sahip. Bulunduğu coğrafi konum itibarıyla sürekli takip altında olan bu topraklar, değişik çağlarda üzerinde barındırdığı medeniyetlerle de dikkatleri üzerine çeker.

Bu Sayıdan

Yesevîden	5
Türk Dünyası	6
Kısa Kısa	8
Ulaslararası Sibirya Konferansı Yard. Doç. Dr. Sabahat Deniz	10
Berberliğin Simgesi At. ... Bayev	12
Mevlid Kandili İlyas Tekin	13
Türkiye'nin Temel Meseleleri Namık Kemal Zeybek	14
Kayıbolan Değerlerimiz:1, Türk Dili Prof. Dr. Tuncer Gülensoy	17
Balıkesir Ahmet Özdemir	19
Divan-ı Hikmet'ten Prof. Dr. Metin Akar	25
Kırgızeli Dr. Lokman Uzel	26
Sıgmacılar Ülkesi Arnavutluk (2) Erdoğan Aslıyüce	28
Çorluluğun Tarıma Kötü Elçileri Murat Yakubov	32
Kitaplar Arasında	34
Kültür - Sanat	35
Turan Halkı ve Pan-Turanizm (5) Çev: Gonca Bayraktar - Şenol Durgun	36
Uluğ Türkistan ve Güny Türkistan Doç. Dr. Ramazan Özbey	38
Atayurtlan K.Cancunulu, A.R. Kırsıbay	40
Anayurtlan Tuncer Gülensoy	41
Kerkük Kalliamının 37.Yılı Dr. Nafî Demirci	42
Maneviyat Şehri Kastamonu Özcan Ünlü	43
Yesevî'nin Gönül Penceresi'nden	46
Çalışma Hayatı	48
Çocuk Sayfası Fatma Gülten BATTAL	50

YESEVÎ

YIL: 3 SAYI: 31 TEMMUZ 1996

YESEVÎ YAYINCILIK
SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

adına

Sahibi ve Yazışmaları Müdürü
ERDOĞAN ASLIYÜCE

Yayın Danışmanları

Prof. Dr. Metin Akar, Arslan Bulut

Yayın Kurulu

Doç. Dr. Süleyman Karataş,

Doç. Dr. Vedat Bilgin,

Dr. Erdiñ Yazıcı, Kemal Çapraz

Finans Koordinatörleri

Kudret Fikirli, Hüseyin Dikici

Reklam ve Halkla İlişkiler Müdürü

Selçuk Besen
Necmi Yazar

Grafik-Tasarım ve Hazırlık
Sinan Aktaş - Yücel Dağlı

Yönetim Yeri

Küçük Ayasofya Medresesi
Cankurtaran Mah. Küçük Ayasofya Cad.
Sultanahmet - İSTANBUL / TÜRKİYE
Tel.: 0 (212) 638 62 52 - 0 (532) 265 47 08

Yazışma Adresi

P.K. 30, 34490 Beyazıt/İSTANBUL-TÜRKİYE

Abone Bedeli (1 yıllık)

Yurtiçi: 1.400.000 TL.

ABD: 50 \$

Avrupa: 70 DM

Belçika 1500 B.Frg.

Avustralya: 60 \$

Banka Hesap Numaraları:

TL: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 2017099

- Halk Bankası, Sirkeci Şb./İST.

Hesap No: 39036190

Dolar: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 4017100

Mark: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 4017101

- Ziraat Bankası Çemberlitaş Şb./İST.

Hesap No: 00030103.0335.084

Belçika F.: - Ziraat Bankası Çemberlitaş Şb.
Hesap No: 003.0/03.0335.494

- Halk Bankası Sirkeci Şb./İST.

Hesap No: 81697540

Reklam Tarifesi:

Arka Kapak : 150.000.000 TL.

İç Kapak : 100.000.000 TL.

Üçüncü Sayfa : 90.000.000 TL.

İç Sağ Sayfa : 60.000.000 TL.

İç Sol Sayfa : 50.000.000 TL.

İç Sayfa (1/2) : 35.000.000 TL.

Baskı: KUŞAK OFSET

ISSN 1300-4603

20. İçanadolu'da(Nevşehir) bir kasaba NAR

Nar kasabası etrafı Bizans'tan kalma kiliseler, Terkazlar, Kaya evleri, binlerce gizemli güvercinlikler, sonunun bulunamadığı debliz ve mağaralar, kaya oyma su yolları, tabii su kaynakları bugün bile araştırılarak bir an önce su yüzüne çıkartılarak turizme sunulmasını beklemektedir.

22. Evlad-ı Fatihan Diyarı MAKEDONYA

"Makedonya, hem büyük göçlerin kendi aralarındaki, hem de Balkan uluslarının kendi içlerindeki savaşların arenası olmuştur. Türkler, Sırlar, Yunanlılar, Bulgarlar, Arnavutlar ve Makedonyalılar, Makedonya toprakları üzerinde yaşayan bu azınlıkların hepsi, bu çatışmaların içindeydiler. Büyük göçlerse kendi siyasal çıkarlarına uygun azınlığı ya da azınlıklar koalisyonunu destekliyordu.

28. KÜÇÜK AYASOFYA MEDRESESİ AÇILIYOR

Küçük Ayasofya Medresesi Restorasyon çalışmalarında artık son noktalar konuluyor. Büyük bir bızla 23 Temmuz 1995 tarihinde başlanan Küçük Ayasofya Medresesi restorasyon çalışmaları, bir yıl gibi kısa bir sürede bütün maddî imkansızlıklara rağmen tamamlandı.

Kısa bir süre içinde "Hoca Ahmed Yesevî Vakfı Türk Dünyası El Sanatları Kültür Merkezi" olarak resmen açılışı yapılacak olan Küçük Ayasofya Medresesinin kısaca tanıyalım.

Bu Sayıdan

Yesevîden	5
Türk Dünyası	6
Kırıkkale İlahi Kültür Şenliği Erdoğan Aslıyüce	8
I. Ordu Şiir Şöleni	9
Kırım'da Tarihi Kurultay Kemal Çapraz	10
Kayıbolan Değerlerimiz-II, Türk Ahlakı Prof. Dr. Tuncer Gülensoy	12
Gönül Sabbetleri Dokuzuncu Yılma Girenken	14
Türk'ün Zafer Ayı Ağustos İlyas Tekin	15
Türk Dünyası Ortak YerAdları Kitabı Dr. Kamil Güner	16
Bütün Türkler Bir Ordu Olabilir mi? Muhsin Kadioğlu	18
Makedonya Türkleri Prof. Dr. Tuncer Gülensoy	19
İçanadoluda Bir Kasaba NAR Yaşar Alan	20
Evlad-ı Fatihan Diyarı MAKEDONYA Erdoğan Aslıyüce	22
Küçük Ayasofya Medresesi Mezbereketten Kurtuldu	28
Kitaplar Arasında Aydil Erol	35
Cambıl Çobayolu Bahitbek Haysaoğlu Çev: A.R. Kırısbay	36
Turan Halkı ve Pan-Turanizm (7) Çev: Gonca Bayraktar - Şenol Durgun	38
Alayurtlan - Anayurtlan A.Morgül, C. Tayyar, Ş. H. Alişeva	40
Türk Milletinin Gurur Kaynakları	41
Kitap Tanıtımı Ahmet Özdemir	42
Özbekistan Mektupları	43
Yesevî'nin Gönül Penceresi'nden	44
Kastamonu'da Hayat Bir Başka Güzel Aydil Erol	46
Nasreddin Hoca'ya Saygı	47
Çalışma Hayatı	48
Çocuk Sayfası Fatma Gültan BATTAL	50

YESEVÎ

YIL: 3 SAYI: 32 AGUSTOS 1996

YESEVÎ YAYINCILIK
SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

adına

Sahibi ve Yazışları Müdürü
ERDOĞAN ASLIYÜCE

Yayın Danışmanları

Prof. Dr. Metin Akar, Arslan Bulut

Yayın Kurulu

Doç. Dr. Süleyman Karataş,

Doç. Dr. Vedat Bilgin,

Dr. Erdinç Yazıcı, Kemal Çapraz

Finans Koordinatörleri

Kudret Fikirli, Hüseyin Dikici

Reklam ve Halkla İlişkiler Müdürü

Selçuk Besen

Necmi Yazar

Grafik-Tasarım ve Hazırlık

Sinan Aktaş - Yücel Dağlı

Yönetim Yeri

Küçük Ayasofya Medresesi

Cankurtaran Mah. Küçük Ayasofya Cad.

Sultanahmet - İSTANBUL / TÜRKİYE

Tel.: 0 (212) 638 62 52 - 0 (532) 265 47 08

Yazışma Adresi

P.K. 30, 34490 Beyazıt/İSTANBUL-TÜRKİYE

Abone Bedeli (1 yıllık)

Yurtiçi: 1.400.000 TL.

ABD: 50 \$

Avrupa: 70 DM

Belçika 1500 B.Frg.

Avustralya: 60 \$

Banka Hesap Numaraları:

TL: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 2017099

- Halk Bankası, Sirkeci Şb./İST.

Hesap No: 39036190

Dolar: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 4017100

Mark: - T. Vakıflar Bankası Beyazıt Şb./İST.
Hesap No: 4017101

- Ziraat Bankası Çemberlitaş Şb./İST.

Hesap No: 00030103.0335.084

Belçika F.: - Ziraat Bankası Çemberlitaş Şb.
Hesap No: 003.0/03.0335.494

- Halk Bankası Sirkeci Şb./İST.

Hesap No: 81697540

Reklam Tarifesi:

Arka Kapak : 150.000.000 TL.

İç Kapak : 100.000.000 TL.

Üçüncü Sayfa : 90.000.000 TL.

İç Sağ Sayfa : 60.000.000 TL.

İç Sol Sayfa : 50.000.000 TL.

İç Sayfa (1/2) : 35.000.000 TL.

Posta Çeki Hesabı:

Yesevî Dergisi, 654472

Baskı: KUŞAK OFSET

ISSN 1300-4603